

mao zedung

**milli burjuvazi ve
uyanık eşraf
sorunu üstüne**

fırat yayınları

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

★ Dizgi : UĞUR MATBAASI
★ Baskı : DİNER MATBAASI

MAO ZEDUNG
MİLLİ BURJUVAZİ VE EŞRAF SORU-
NU ÜSTÜNE

(1 Mart 1948)

Bu Parti-içi talimat, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi için Yoldaş Mao Zedung tarafından kaleme alınmıştır.

İçinde bulunduğumuz aşamada Çin devrimi, nitelik olarak proletaryanın önderliğinde geniş halk kitlelerinin emperyalizm'e, feodalizm'e ve bürokrat kapitalizmine karşı sürdüğü bir devrimdir. Geniş halk kitlelerinden emperyalizm, feo-

dalizm ve bürokrat-kapitalizmi'nin baskı altında tuttuğu, zarar verdiği veya zincire vurduğu herkes, yani Çin Halk Kurtuluş Ordusunun Ekim 1970 (1) tarihli bildirisinde açıkça belirtildiği gibi işçiler, köylüler, askerler, aydınlar, iş adamları ve diğer yurtseverler kastedilmektedir. Bildirideki «aydınlar» zulmedilen ve zincire vurulan tüm aydınlar anlamındadır; «iş adamları'dan» ezilen ve engellenen tüm milli burjuvazi, yani orta ve küçük burjuvazi anlaşılmaktadır; «diğer yurttaşlar» ifadesi ise başlıca uyanık eşrafa işaret etmektedir. İçinde bulunduğumuz aşamada Çin devrimi, öyle bir devrimdir ki, burada bütün bu insanların emperyalizm'e feodalizm'e ve bürokratkapitalizmine karşı oluşturduğu birleşik bir cephe

yer almakta ve çalışan insanlar, ana gövdeyi teşkil etmektedir. Çalışan insanlar ifadesiyle, bedenen çalışanlara yakın bulunan başkasını sömürmeyen fakat kendisi sömürülen fikir işçileri ve bunlar derecesinde tüm beden işçileri de (işçiler, köylüler, zanaatkârlar v.b) kastedilmektedir.

Çin devriminin bugünkü aşamada amacı, emperyalizm, feodalizm ve bürokrat kapitalizmi'nin yönetimini yıkmak ve çalışan insanların esas gücü teşkil ettiği geniş halk kitlelerinin yeni-demokratik cumhuriyetini kurmaktır; bugünkü aşamada devrimin amacı genel olarak kapitalizm'i kaldırmak değildir.

Geçmişte bizle işbirliği yapmış olan ve bugün de bizle işbirliğine devam eden,

Birleşik Devletlere ve Chiang Kai-Shek'e karşı mücadeleyi ve toprak reformunu onaylayan uyanık eşrafı terketmemeliyiz. Örneğin: Shansi -Suiyuan Sınır Bölgesindeki Liu Shao -Pai ve Shensi-Kansu-Ning sia Sınır Bölgesindeki Li Ting- Ming gibileri ele alalım (2) : Bize gerek Japonya'ya karşı direnme savaşında, gerekse bu savaştan sonraki sıkışık anlarımızda bir hayli yardımcı olduklarından ve biz tarım reformunu uygularken tarım reformunu engellemedikleri ve buna karşı çıkmadıkları için, onlarla birleşme siyasetini sürdürmeliyiz.. Ancak, onlarla birleşmek, onları Çin devriminin karakterini tayin eden bir güç olarak ele alacağımız anlamına gelmez. Bir devrimin karakterini tayin eden güçler, bir tarafta baş düşmanlar di-

ğer tarafta baş devrimcilerdir. Bugün için asıl düşmanlarımız emperyalizm feodalizm ve bürokrat-Kapitalizm'dir. Diğer taraftan, bu düşmanlara karşı mücadelemizde temel güçler, ülke nüfusunun yüzde doksanını teşkil eden beden ve fikir emekçileridir. Ve bu olgu, bugünkü aşamada devrimimizin nitelikçe yeni demokratik bir devrim, halk'ın demokratik devrimi olduğunu ve Ekim Devrimi gibi bir sosyalist devrimden farklı olduğunu tayin etmektedir.

Millî burjuvazi içinde emperyalizm'e, feodalizm'e ve bürokrat -kapitalizmi'ne bağlanan ve halkın demokratik devrimine karşı çıkan bir kaç sağ-kanat mensubu da devrim düşmanlarıdır. Buna karşılık, millî burjuvazi içinde tıpkı feo-

dal sınıftan kopan bir kaç uyanık eşraf gibi çalışan halka bağlanan ve gericilere karşı çıkan sol- kanat mensupları da devrimcilerdir. Ancak, ne millî burjuvazi'nin sağ- kanat mensupları devrimcilerin ana gövdesini oluşturmaktadır; her iki grup da devrimin karakterini belirleyen güçler değildir. Milli burjuvazi siyasi bakımdan çok zayıf ve (müteredit) (kaypak) bir sınıftır. Bununla birlikte, Milli burjuvazi'nin çoğu halkın demokratik devrimine katılabilirler veya yan tutmaz bir tavır alabilirler; çünkü, emperyalizm, feodalizm ve bürokrat Kapitalizm'i onları da baskı altında tutmakta ve engellemektedir. Ana gövde veya devrimin karakterini tayin eden bir güç olmamakla birlikte, geniş halk kitlelerinin bir parça-

sadırlar. Ne var ki, ekonomik bakımdan önem taşıdıkları ve Birleşik Devletlere ve Chiang -Kai -Shek'e karşı mücadeleye katılmaları veya bu mücadelede tarafsız kalmaları ihtimali o'duğu için, onlarla birleşmemiz mümkün ve zorunludur.

Çin Komünist Partisinin doğmasından önce, Sun Yat - Sen'in başkanlığında ve milli burjuvazi'yi temsil etmekte olan kuomintang o zamanki Çin devriminde (eski tipten ve tam - olmayan demokratik devrim) önderi olamazdı artık.

Milli burjuvazi 1924 - 27 devrimci hareketine(3) katıldı ve 1927 - 31 yılları arasında (18 Eylül 1931 olayından önce) (4) mensuplarından an-

caak bir kaçı Chiang Kai Shek yönetimindeki gerici saflara geçti. Ancak, buna dayanarak o dönemde milli burjuvazi'yi siyasi bakımdan kazanmağa veya ekonomik bakımdan korumağa çalışmamamız gerektiği ya da milli burjuvazi'ye karşı güttüğümüz aşırı-sol siyasetin maceracılık olmadığı düşünölmelidir. Aksine, o dönemde güdeceğimiz siyaset milli burjuvazi'nin gene de korunmasını ve milli burjuvazi'nin aşıl düşmanlarla olan savaşımızda çabalarımızı bir noktada toplayabilmemizi olanaklı kılacak şekilde kazanılmasını öngörmeliydi. Direnme Savaşı döneminde, Kuomintang ve Komünist Partisi arasında tereddüt etmekte olan milli burju-

vazi savaşa katıldı. Bugünkü aşamada.

Milli burjuvazi'nin sol kndına mensup olanlar Komünist Partisine, sağ kanadına mensup olanlar ise Kuomintang'a bağlanmakta ve ortada bulunanlar iki taraf arasında kararsız olup bir bekle-gör tavrı almaktalar. Bu koşullar milli burjuvazi'nin çoğunluğunu kazanmamızı ve azınlığı tecrit etmemizi zorunlu ve mümkün kılmaktadır. Bu amaca ulaşmak için, bu sınıfın ekonomik durumunu dikkatle ele almalı ve bu sınıfı tüm olarak kapsayan bir koruma siyaseti gütmegi benimsemeliyiz.

Uyanık eşraf, demokratik eğitimli olan toprak ağaları ve zengin köy-

lülerdir. Bu kişilerle bürokrat-kapitalizmi ve emperyalizm, ve bir ölçüde feodal toprak ağaları ve zengin köylüler arasında çelişki vardır. Bunlarla, hesaba katılması gereken siyasal bir güç oldukları veya ekonomik bir önem (bunların feodal toprakları, kendi rızalarıyla, dağıtılmak üzere köylülere verilmelidir) taşıdıkları için birleşmiyoruz. bu birliğin sebebi, bize Direnme Savaşı ve Birleşik Devletler ve Chiang Kai-Shek karşısındaki mücadele sırasında siyasi bakımdan bir hayli yardım etmiş olmalarıdır. Toprak reformu döneminde, eğer bazı uyanık eşraf bu reformu hoşgörü ile karşılarsa bu bütün ülkede toprak reformuna, özellikle de aydınları (aydınların çoğu toprak ağası veya zengin köylü ailelerinden gelmektedir)

milli burjuvazi'yi (milli burjuvazi'nin çoğunun toprakla bağları vardır) ve bütün ülkede uyanık eşrafı (ki bunların sayısı bir kaç yüz bini bulmaktadır) kazanmağa ve Çin devriminin baş düşmanı olan Chiang Kai-Shek gericilerini tecrit etmeğe yardımcı olacaktır.

Uyanık eşraf sırf bu rolünden ötürü emperyalizm'e, feodalizm'e ve bürokrat-kapitalizmi'ne karşı devrimci birleşik cephenin bir unsuru olmaktadır; dolayısıyla, bunlarla birleşme sorununa da dikkat etmelidir. Direnme Savaşı sırasında bizim uyanık eşraftan istediğimiz, Japonlara karşı direnme taraftarı olmaları, demokrasiyi tutmaları (Komünist aleyhtarı olmamaları) ve kira ve faiz indirimini hoş karşılamaları idi; bu-

günkü aşamada ise Birleşik Devletler'e ve Chiang Kai-Shek'e karşı mücadeleye taraftar olmalarını, demokrasiyi tutmalarını, (Komünist aleyhtarı olmamalarını) ve toprak reformunu desteklemelerini istiyoruz. Eğer bu şartları yerine getirebileceklerse, onlarla istisnasız birleşmeli ve birleşirken de onları eğitmeliyiz.

NOTLAR :

- (1) Bk. «Çin Halk Kurtuluş Ordusu Bildirisinde» sıralanan, güdülecek sekiz siyasetten ilki. MAO ZEDUNG'un SEÇİLMİŞ ESERLERİ, İngilizce basımı, Yabancı diller Basım evi, Peking, 1969, Cilt LV, S. 150
- (2) Shansi-Suiyuan Sınır Bölgesinden uyanık bir toprak ağası olan Liu Shao-Pai, Shansi-Suiyuan Sınır Bölgesi Geçici Şûrasına Başkan Yardımcısı seçilmişti. Kuzey Shensi ilinden uyanık bir toprak ağası olan Li Ting-ming, Shensi-Kansu Ningsia

Sınır Bölge Hükûmeti Başkan Yardımcısı seçilmişti.

(3) Asıl muhtevasını Çin Komünist Partisi ve Kuomintang arasındaki işbirliği temelinde yürütülen Kuzey Harekâtı'nın teşkil ettiği 1924-27 devrimci hareketi (buna ilk Devrimci İç Savaş da denir) anti-emperyalist, anti-feodal devrimci bir mücadele idi. Kwongtung ilindeki devrimci üs bölgesini birleştirdikten sonra iki tarafın ortaklaşa kurduğu Milli Devrimci Ordu, 1926 Temmuzunda emperyalizm tarafından beslenen Kuzeydeki mahalli asker despotları cezalandırmak amacıyla kuzeye doğru hareket etti. Çin Komünist Par-

tisinin siyasi önderliği altında ve işçi ve köylü kitlelerinin sıcak desteğiyle Ordu, 1926'nın 2. ve 1927'nin ilk yarısında Çin'in yarısını işgal ederek, emperyalist ve feodal güçlere ağır darbeler indirerek Yangtze Nehri Sarı Nehir'e kadar olan illeri temizledi. Ancak, Kuzey Harekâtının muzaffer ilerleyişi sırasında Kuomintang'ın Chiang-Kai-Shek'in temsil ettiği sağ - kanadı (k o m p r a d o r - burjuvazi'sinin ve büyük toprak ağası sınıfın çıkarlarını temsil eden) 1927 Nisanında emperyalizm'in desteğiyle bir karşı devrimci hükûmet darbesi düzenledi. Bu arada, Çin Komünist Partisi içinde Chen Tu-Hsiu'nun temsil ettiği ve Partinin başkanlığını

gasbeden sağ oportünistler Yoldaş Mao Tsetung'un proleter devrimci çizgisini kabul etmeyerek, teslim yolunu izlemek suretiyle Partinin devrimdeki öncülüğünden, özellikle silâhlı kuvvetlerdeki öncülüğünden vaz geçtiler. Dolayısıyla devrim başarısızlığa uğradı.

(4) 18 Eylül 1931'de Kuzeydoğu Çin'deki Japon «Kwantung Ordusu» Shenyang'ı ele geçirdi. Chiang Kai-Shek'in «mutlak olarak direnmeme» emirleri karşısında Shenyang'da ve ya Kuzeydoğu'daki (Kuzeydoğu Ordusu) Çin birlikleri Shanhaikuan'ın güneyine çekildiler. Dolayısıyla, Japon kuvvetleri Lioning, Kirin ve Hei-

lungkiang illerini süratle işgal ettiler. Japon saldırısının bu davranışı Çin halkı arasında genellikle «Eylül 18 olayı» olarak bilinir.

(1) «Uyanık Eşraf», İngilizce «Enlightened Gentry» nin karşılığı olarak kullanılmıştır. «Gentry» sözcüğünün Türkçeye yer yer «Mütegallibe» olarak çevrildiğini görüyoruz. «Mütegallibe» Arapça asıllı bir isim olup «zorbalar, zorba takımı» anlamındadır. Oysa en azından «Gentry» sözcüğünün sözlük anlamı bu kullanımı haksız çıkartmaktadır. «Eşraf» sözcüğünün» bir yerin zenginleri, sözü geçenleri, ileri gelenleri» anlamına geldiği düşünülürse, Gentry'nin»

Türkçede en yakın anlamının bu olduğu görülür. «Mütegallibe» sözcüğünün de kötüleyici ,aşağılayıcı anlamda kullanılması gerektiği kanısındayız. (Örneğin: «Evil Gentry»)

KIRSAL BÖLGELERDE SINIFLAR BİRBİRİNDEN NASIL AYRILIR?

(Ekim 1933)

Yoldaş Mao Zedung bu belgeyi toprak reformu çalışmasında meydana gelen sapmaları düzeltmek ve toprak sorununa doğru bir çözüm getirmek amacıyla Ekim 1933 de yazmıştır. Bu belge kırsal bölgelerde sınıf durumunu tesbit etmeye yarayan ölçüler koyduğundan, işçilerin ve köylülerin o dönemdeki Demokratik Merkezi Hükûmetince kabul edildi.

1. TOPRAK AĞASI

Toprakağası, toprak sahibi olan, ken-

disi çalışmayan ya da çok küçük ölçüde çalışan ve köylüleri sömürmek suretiyle yaşayan kişidir. Toprak kirası almak onun temel sömürü şeklidir; bunun yanı sıra faizle para verebilir, işçi çalıştırabilir. Fakat, esas sömürü şekli köylülerden cebren toprak kirası almasıdır. Toprak kirası yoluyla sömürme kategorisine, müşterek toprağın yönetimi ve okul'a tahsis edilmiş topraktan alınan kiranın toplanması da dahildir.

İflas etmiş olduğu halde çalışmayan, buna karşılık diğerlerini dolandırarak, soyarak veya akraba ve arkadaşlarından yardım alarak yaşayan ve durumu vasati orta köylüden daha iyi olan toprak ağası,

gene bu sınıfın mensubu kabul edilecektir.

Mahalli asker despotlar, memurlar yerli müstebidler ve mütegalibeler, toprak ağası sınıfının siyasal temsilcileri ve fevkalade zalim mensuplardır. Küçük yerli müstebidler ve mütegalibeler zengin köylüler arasında'da sık sık görülür.

Ana gelir kaynağı toprak ağasının sömürmesine bağlı bulunan ve durumu vasati orta köylüden daha iyi olan kişilerdir. Bunlar da toprak ağalarıyla aynı kategori içinde düşünüleceklerdir.

Tefeciler ana gelir kaynağı olarak yüksek faiz'in yarattığı sömürüye dayanan ve durumu vasati orta köylüden daha iyi ilan kişilerdir. Bunlar da toprak ağalarıyla aynı kategoriye konacaklardır.

II. ZENGİN KÖYLÜ

Zengin köylü genellikle toprak sahibidir. Ancak, bazı zengin köylüler topraklarının sadece bir kısmına sahip olup, geri kalan kısmı kiralarlar. Diğerlerinin ise hiç toprağı yoktur, tüm topraklarını kiralarlar. Genellikle vasattan daha fazla ve daha iyi üretim aletine sahip bulunan ve nakdi sermayesi vasatın üstünde olan zengin köylünün kendisi de çalışır; bununla birlikte gelirinin bir kısmı, hattâ büyük bir kısmı daima sömürüye dayanır. Emegi kiralamak (uzun vâdeli emekçilerin tutulması) onun temel sömürü şeklidir. Bunun yanısıra, toprağının bir kısmını kiralayarak toprak kirası yoluyla sömürü-

sünü uygular veya faizle para verebilir ya da sanayi ve ticaretle uğraşabilir.

Zengin köylülerin çoğu aynı zamanda müşterek arazinin yönetiminde de katılırlar. Geniş miktarda iyi toprağına sahip olup bunun bir kısmını emek kiralamadan kendi süren, fakat diğer köylüleri toprak kirası veya borcun faizi adlarıyla ya da başka şekillerde sömüren kişi de zengin köylü sayılacaktır. Zengin köylüler sömürülerini muntazaman uygularlar ve bir çoğu gelirinin büyük bir kısmını bu kaynaktan elde eder.

III. ORTA KÖYLÜ

Birçok orta köylünün toprağı vardır. Bazıları toprağının sadece bir kısmına sahiptir, geri kalanını kiralar. Diğerleri ise toprağına sahip değildir, hepsini kiralamışlardır. Tüm ortaköylülerin yeter sayıda tarım aleti vardır. Orta köylü gelirinin tümünü veya büyük bir kısmını kendi emeğinden çıkarır. Genellikle başkalarını sömürmez ve çoğu durumda toprak kirası ve borç'un faizi olarak cüz'i bir miktar ödemek zorunda olduğundan diğerleri tarafından sömürülür.

Ancak, orta köylü genellikle iş

gücünü satmaz. Bazı hali vakti yerinde orta köylüler küçük çapta sömürü uygular, fakat bu onların ne sürekli ne de belli başlı gelir kaynağıdır.

IV. YOKSUL KÖYLÜ

Yoksul köylüler arasında bazıları işledikleri toprağın bir kısmına ve tek tük tarım aletine sahiptirler, diğerlerinin ise tek tük tarım aleti dışında hiç toprağı yoktur.

Yoksul köylüler genellikle, işledikle toprağı kiralamak zorunda kaldıklarından ve toprak kirasını ve borç'un faizini ödemeleri ve belli ölçüde kendilerini kiralamaları gerektiğinden sömürüye maruz kalırlar.

Genel olarak, yoksul köylünün iş-

gücünün bir kısmını satması gerekirken orta köylü itgücünü satmak zorunda değildir. Orta ve yoksul köylüyü birbirinden ayırdetmenin başlıca ölçüsü budur.

V. İŞÇİ

Bazıları çok az bir toprak parçasına ve çok az sayıda tarım malzemesine sahip olmakla beraber, işçi (tarım emekçisi dahil) genellikle toprağa ve tarım aletlerine sahip değildir. İşçi hayatını tüm olarak veya başlıca işgücünü satmakla kazanır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

250 kuruş